

Maailmanperintö- hanke Lystra - uutiskirje 6

joulukuu 2019

Lue lisää:

Rajat ylittävää geologiaa

Geologinen tarina

Geologisten piirteiden luokittelu

Ajankohtaista Lystrassa

Hankepartnerien kuulumiset

Korkearannikko ja Meren- kurkku Instagramissa:

@varldsarvethogakusten
@kvarkenworldheritage

Yhteistyön voimin eteenpäin

Maailmanperintöhanke Lystra perustuu rajat ylittävälle yhteistyölle – ylittäähän Korkearannikon ja Merenkurkun saariston maailmanperintökohdekin valtioiden rajat. Sähköpostit lentelevät tiuhaan ruotsalaisten ja suomalaisten hankekumppanien välillä ja Skype on kaikkien hyvä kaveri. Hankekumppaneilta saa myös aina apua, oli kyse sitten vaikkapa geologisten seikkojen tarkistamisesta. Geologian ympärillä tapahtuvaa yhteistyötä esitelläänkin tässä uutiskirjeessä.

Ainutlaatuinen geologia on tärkein osa yhteistä maailmanperintöämme. Siksi Ruotsin geologinen tutkimuslaitos SGU, Suomen Geologian tutkimuskeskus GTK sekä Maanmittauslaitoksen Paikkatietokeskus FGI tekevät Lystrassa yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on luoda selkeämpi kokonaiskuva maailmanperintöalueen geologiasta ja sen maailmanlaajuisesta merkityksestä.

Kiitos vielä kaikille Lystran aktiviteetteihin osallistuneille yhteistyön täyteisestä vuodesta. Jatketaan samalla energialla myös ensi vuonna!

Malin, maailmanperintökoordinaattori
Metsähallitus

Rajat ylittävää geologiaa: Sukellus maailmanperintöalueen geologisiin maailmoihin

SGU ja GTK luovat yhdessä selkeämpää kuvaa maailmanperintökohteemme geologisesta kehityksestä niin kutsutun geologisen tarinan avulla. Tarinassa GTK keskittyy jääkauden loppuun ja mannerjäätikön sulamisvaiheisiin. SGU katsoo ajassa vielä kauemmas taaksepäin ja selvittää, miksi Korkearannikko on niin korkea. Korkearannikon ja Merenkurkun saariston samanlainen mutta silti niin erilainen geologia muodostaa mutkikkaan tarinan, jonka Lystra tekee selkeämmäksi kaikille kiinnostuneille.

SGU ja GTK työstävät yhdessä myös geologista luokittelua, jossa luetteloidaan maailmanperintökohteen yhteiset geologiset erikoispiirteet. Viimeisimmän jääkauden luomat geologiset piirteet voivat olla esimerkiksi maastossa näkyviä moreenimuodostumia tai pirunpeltoja. SGU:lla työskentelevä valtionegeologi Kristian Schoning visualisoi luokittelua seuraavasti:

”Luokittelun tarkoituksena on paljastaa maailmanperintöalueen geologiset maailmat. Geologia on tärkeää myös maailmanperintökohteemme poikkeukselliselle ja maailmanlaajuiselle merkitykselle.”

Luokitellut geologiset erikoispiirteet tulevat saataville karttamuotoisena ainakin Suomen ja Ruotsin yhteiseen SeaGIS-karttapalveluun sekä taustamateriaalina ruotsalaisille ja ruotsalaisille kaavoittajille. Sijainnin lisäksi geologiset piirteet kuvaillaan lyhyesti. Luokittelua voi hyödyntää muun muassa kaavoittajat, jotka tarvitsevat tietoa maastosta maankäytön suunnittelun ja vaikkapa rakennuslupien yhteydessä. Lystra-hanke myös järjestää kaavoittajille koulutusta liittyen maailmanperintöalueen geologiaan sekä Suomessa että Ruotsissa vuoden 2020 aikana.

Mutta voiko luokittelua hyödyntää kuka tahansa? Kristianin mukaan kyllä voi:

”Luokittelun avulla kuka tahansa voi oppia tuntemaan maailmanperintökohteen hienoimmat paikat, ja näin tuntee ylpeyttä omasta asuinalueestaan.”

Kun arvokkaista alueista tiedetään enemmän, voidaan välttää arvokkaiden geologisten muodostumien vahingoittumista vaikkapa metsä- ja rakennustöissä.

Valtionegeologina Kristian tietää, että geologinen tarina vaatii myös maastotyötä.

Mitä muuta kuuluu Lystralle?

Kurkista nostoista, minkä aiheiden parissa Lystran hankekumppanit ovat työskennelleet syksyn aikana!

Alkuvuodesta ilmestyy Korkearannikon ja Merenkurkun saariston yhteinen verkkoportaali, jossa voit tutustua yhteiseen maailmanperintöömme.

Metsähallitus

Västernorrlandin läänihallitus

Pian pääset katselemaan animaatioita, joiden avulla ymmärrät maailmanperintömme geologisia erikoisuuksia paremmin!

Paikkatietoyksikkö FGI

Lystran informaattikko työstää parhaillaan pedagogisia materiaaleja opettajille sekä suunnittelee tilapäistä maailmanperintönäyttelyä ja vuoden 2020 tapahtumia.

Vaasan kaupunki

Maankohoamisanimaatio on lähes valmis! Animaation taustalla oleva tieteellinen työ oli esillä myös maailmalla heinäkuussa ICC2019-konferenssissa Tokiossa.

Olemme toimineet asiantuntijana geologiaa sisältävien tekstien kirjoittamisessa sekä tutkineet jääkauden jälkiä saaristossa.

GTK

Seuraava uutiskirje ilmestyy maaliskuussa.

EUROOPAN UNIONI

Interreg
Botnia-Atlantica

Euroopan aluekehitysrahasto

SGU
Sveriges geologiska undersökning

V A S A
V A S A